

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

20.7.2026. - 24.7.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

Сарајево, 27.7.2026. godine

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 20.7.2026. - 24.7.2026.

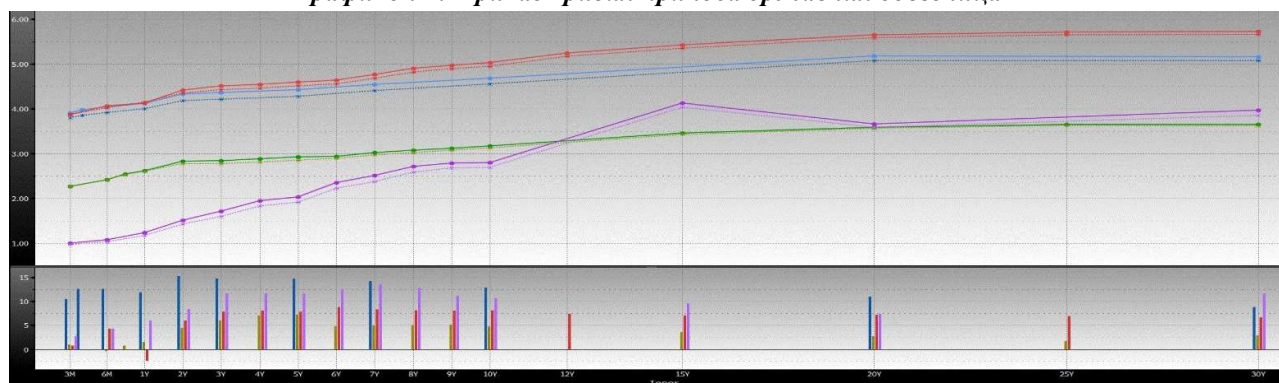
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра				САД				Велика Британија				Јапан			
	17.7.26	-	24.7.26		17.7.26	-	24.7.26		17.7.26	-	24.7.26		17.7.26	-	24.7.26	
2 године	2,79	-	2,83	↗	4,18	-	4,33	↗	4,35	-	4,41	↗	1,44	-	1,52	↗
5 година	2,86	-	2,93	↗	4,28	-	4,43	↗	4,51	-	4,59	↗	1,92	-	2,05	↗
10 година	3,13	-	3,17	↗	4,55	-	4,68	↗	4,95	-	5,03	↗	2,70	-	2,82	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси			
	17.7.26	-	24.7.26	
3 мјесеца	2,297	-	2,301	↗
6 мјесеца	2,421	-	2,416	↘
1 година	2,619	-	2,634	↗

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница

Графикон приказује криву приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 24.7.2026. године (пуне линије) и 17.7.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси европских државних обвезница су забиљежили повећање дуж цијеле криве приноса због ескалације ратних сукоба на Блиском истоку која је повећала инфлациона очекивања и очекивања повећања каматних стопа ЕЦБ-а.

ЕЦБ је на сједници одржаној 23.7. задржала све три кључне каматне стопе непромијењеним, што је било у складу са очекивањима тржишта. Одлука је била једногласна. Званичници оцјењују тренутни ниво каматних стопа као примјерен, док процјењују последице поновне ескалације сукоба између САД и Ирана. У саопштењу након сједнице наведено је да ЕЦБ очекује нове податке са тржишта како би размотрила додатно пооштрење монетарне политике. Неизвјесност остаје висока и пуни утицај нафтног шока на инфлацију тек треба да се реализује па се зато цијела ситуација у потпуности прати. Поновљен је принцип одлучивања на основу пристиглих података, од састанка до састанка Управног одбора.

На press конференцији предсједница Лагард је напоменула да су се неки гувернери централних банака Евросистема „питали“ да ли је даље повећање каматних стопа оправдано. Одлука је била у складу са очекивањима, при чему тржишта очекују повећање на наредној сједници Управног одбора 10. септембра, уколико се стопа инфлације битно не смањи. Предсједница Лагард је нагласила да је кључни фокус Управног одбора избјећи материјализацију ефеката другог круга. С тим у вези, навела је да на овом састанку није било довољно релевантних индикатора за повећање кључних каматних стопа. Упркос повећаној неизвјесности

услијед поновног распламсавања тензија на Блиском истоку, предсједница Лагард умањила је значај разлога за повећање каматних стопа, будући да тренутно нема назнака ефеката другог круга.

Предсједник Дојче Бундесбанк Нагел је подржао одлуку Управног одбора ЕЦБ-а и навео да се налазе у доброј позицији како би надзирали даља кретања у циљу доношења најбоље одлуке у септембру. Нагел сматра да је тренутна неизвјесност изразито висока и да ће ЕЦБ имати довољно нових података и нове пројекције када су буду састали у септембру.

Сличне изјаве дали су и други чланови Управног одбора ЕЦБ-а, Кохер, Касик, Симкус, Слејпен, Рен, Махлуф и Жигман. Сви су потврдили опредјељеност ЕЦБ-а за враћање инфлације на ниво од 2% у средњем року и да ће помно пратити ефекте материјализације цијена енергената на друге производе. Избјегли су давање јасних сигнала за септембар с обзиром да Управни одбор нема јасан и унапријед дефинисан план кретања каматних стопа. Све одлуке о промјени каматних стопа ће бити донесене на принципу „од састанка до састанка“ и на основу најновијих података. Поједини чланови Управног одбора ЕЦБ-а су нагласили да је вјероватноћа повећања каматних стопа већа од задржавања истих на тренутном нивоу, али да још ништа није одлучено.

У ЕЦБ анкети о кредитним условима током III квартала, констатовано је пооштрење кредитних стандарда за предузећа због већих геополитичких ризика укључујући рат на Блиском истоку. Пооштрени су услови и за стамбене, потрошачке и друге кредите према домаћинствима. Потражња предузећа за кредитима је благо повећана, док је потражња за стамбеним кредитима смањена.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	ЕЦБ каматна стопа на депозите 23.7.2026.	2,25%	2,25%	2,25%
2.	ЕЦБ каматна стопа на операције главног рефинансирања 23.7.2026.	2,40%	2,40%	2,40%
3.	ЕЦБ каматна стопа на кредите 23.7.2026.	2,65%	2,65%	2,65%
4.	ZEW анкета о очекивањима економског раста за зону евра ЈУЛ	-	23,4	9,5
5.	Потрошачко расположење у зони евра ЈУЛ	-17,0	-15,9	-17,6
6.	ПМИ прерађивачког сектора зоне евра ЈУЛ	51,5	52,0	51,4
7.	ПМИ услужног сектора зоне евра ЈУЛ	49,8	51,6	49,4
8.	Композитни ПМИ ЈУЛ	50,2	51,9	50,0

САД

Приноси америчких државних обвезница су забиљежили значајно повећање дуж цијеле криве приноса због ескалације ратних сукоба на Блиском истоку, услијед које су повећана инфлациона очекивања и очекивања повећања каматних стопа Феда. Бивши предсједник Феда Њујорк Дадли сматра да Фед треба повећати каматне стопе како би постигао циљ стабилности цијена и сачувао независност институције, те да су ризици нечињења по питању каматних стопа већи од трошкова одређеног пооштрења монетарне политике. Дадли је истакао да тренутно влада велика асиметрија између инфлационог циља и инфлације. САД ће увести царине у распону од 10% до 12,5% на увоз из држава најважнијих трговинских партнера, након сазнања да око 60 економија није успјело спријечити присилни рад у својим државама. Царине на робе из ЕУ и Уједињеног Краљевства ће износити 10%.

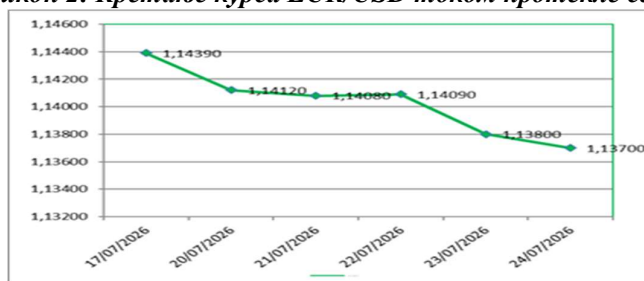
Екстерна процјена банкрота Силикон Вели (Silicon Valley) банке постаје полигон за политичке обрачунае на начин да званичници Трампове администрације траже правни основ за смјену садашњег гувернера Феда Бара, који је тада био задужен за супервизију. Администрација и даље покушава да стави Фед под своју контролу како би отпочео процес смањења каматних стопа.

Анкета Блумберга је показала да економисти за период 2026.-2028. очекују економски раст у износу од 2,2%, 2,1% и 2,1%, тим редом. ПЦЕ дефлатор, Федова преферирајућа мјера инфлације, се процјењује на нивоима од 3,5%, 2,4% и 2,1%, наведеним редослиједом, а стопа незапослености би се требала кретати у распону од 4,2% - 4,3%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	ПМИ прерађивачког сектора	ЈУЛ	54,4	53,8
2.	ПМИ услужног сектора	ЈУЛ	51,5	53,6
3.	Композитни ПМИ	ЈУЛ	52,2	53,6
4.	Продаја нових некретнина	ЈУН	607.000	628.000
5.	Број захтјева за помоћ незапосленим лицима	18.7.	210.000	187.000
6.	Број континуираних захтјева за помоћ незапосленим лицима	11.7.	1.809.000	1.796.000
7.	Одобрени хипотекарни кредити	17.7.	-	1,9%
8.	Водећи индекс пословних индикатора	ЈУН	-0,1%	-0,2%

Графикон 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен са нивоа од 1,1439 на ниво од 1,1370.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница су порасли на седмичном нивоу дуж цијеле криве приноса, при чему је раст на средњем и дужем дијелу био израженији. Приноси су већи дио седмице расли, са изузетком петка, када је забиљежен пад дуж цијеле криве приноса у распону од 7 до 8 базних поена. На раст приноса су утицали изјава новог премијера Ендија Барнама, који је најавио коришћење „сваке флексибилности“ у оквиру самонаметнутих фискалних правила, што је појачало забринутост због додатног раста јавног дуга, као и наставак раста цијена нафте под утицајем појачаних напетости на Блиском истоку, што је појачало инфлационе ризике.

ФТСЕ 100 је порастао на седмичном нивоу за 1,28% на 10.736,23 поена, крећући се волатилно.

Очекује се да БоЕ на сједници 30. јула, када ће бити објављене и нове прогнозе, задржи референтну каматну стопу на 3,75%.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација (Г/Г)	ЈУН	2,7%	2,6%
2.	Инфлација (М/М)	ЈУН	0,1%	0,1%
3.	Базна инфлација (Г/Г)	ЈУН	2,5%	2,6%
4.	Буџетски дефицит (у милијардама GBP)	ЈУН	17,8	16,0
5.	Стопа незапослености – 3 мјесеца	МАЈ	4,9%	4,9%
6.	Стопа тражилаца накнаде за незапослене	ЈУН	-	4,4%
7.	Промјена броја захтјева за накнаду за незапослене	ЈУН	-	6.700
8.	ГфК индекс повјерења потрошача	ЈУЛ	-22	-17
9.	Малопродаја, укљ. гориво (Г/Г)	ЈУН	2,4%	4,2%
10.	ПМИ прерађивачког сектора (прелиминарно)	ЈУЛ	52,0	52,8
11.	ПМИ услужног сектора (прелиминарно)	ЈУЛ	49,4	51,8
12.	Композитни ПМИ (прелиминарно)	ЈУЛ	49,8	52,1

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, па је курс EUR/GBP забиљежио повећање са нивоа од 0,85025 на ниво од 0,85338. GBP је депрецирала у односу на USD, па је курс GBP/USD смањен са нивоа од 1,3452 на ниво од 1,3325.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница порасли су на седмичном нивоу дуж цијеле криве приноса, при чему је раст био израженији на средњем и дужем дијелу. Током седмице је принос на двогодишњу обвезницу достигао ниво од 1,50%, први пут од 1995. године, док је ниво приноса од 2,05% на петогодишњу обвезницу био највиши од увођења те обвезнице 2000. године. Јапанско тржиште било је затворено у понедјељак због празника, а приноси на државне обвезнице расли су сваког од преосталих дана седмице. На раст приноса утицала је информација да БоЈ оставља могућност бржег повећања референтне каматне стопе од тржишних очекивања, уз оцјену да базна инфлација прилази циљу од 2% и да слабост ЈРЈ подстиче њен раст, као и повећање цијена нафте у контексту наставка оружаних сукоба на Блиском истоку.

Никеи 225 је завршио седмицу на 64.611,15 поена, уз раст од 0,73%, крећући се волатилно у оба смјера. У уторак је порастао за 3,26%, након раста вриједности дионица из сектора полупроводника, да би у петак пао за 2,73%, услјед забринутости због одрживости инвестирања у инфраструктуру вјештачке интелигенције. Према Ројтерсу, који се позива на изворе упознате са ситуацијом, БоЈ ће на сједници 31. јула вјероватно задржати референтну каматну стопу на 1%, уз ревизију прогнозе економског раста навише и задржавање упозорења на ризик одступања инфлације изнад циља од 2%, уз сигнал да се ти ризици нису значајно повећали у односу на прије три мјесеца. Према Блумберговој анкети, 50% од 52 економиста очекује наредно повећање референтне каматне стопе у децембру, док 40% очекује у октобру, а 82% испитаника предвиђа да ће се стопа повећавати једном у шест мјесеци.

Ројтерсова анкета показала је да 95% испитаника, од укупно 87, очекује задржавање референтне стопе у овом кварталу, док 86% очекује повећање од 25 базних поена на 1,25% до краја године, а 70% референтну стопу од најмање 1,50% до краја другог квартала 2027. године.

Влада је усвојила годишњи план економске и фискалне политике, који садржи напомену да су конкретни инструменти монетарне политике препуштени БоЈ-у уз поштовање њене аутономије, те најавила пакет мјера за ублажавање правила о банкарском кредитирању за спајања и преузимања компанија и подстицање пензионих фондова на веће инвестиције у алтернативну имовину, усмјерен на 17 индустрија, укључујући вјештачку интелигенцију, полупроводнике и бродоградњу.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација (Г/Г)	ЈУН	1,7%	1,7%	1,5%
2.	Базна инфлација (Г/Г)	ЈУН	1,6%	1,6%	1,4%
3.	Салдо трговинског биланса (у млрд. ЈРЈ)	ЈУН	-120	-406,9	-391,8
4.	Извоз (Г/Г)	ЈУН	18,0%	19,3%	16,8%
5.	Увоз (Г/Г)	ЈУН	21,2%	25,4%	12,5%
6.	С&П Глобал ПМИ прерађивачког сектора (прелиминарно)	ЈУЛ		54,7	54,8
7.	С&П Глобал ПМИ услужног сектора (прелиминарно)	ЈУЛ		51,9	52,2
8.	С&П Глобал ПМИ композитни (прелиминарно)	ЈУЛ		53,1	52,8

ЈРЈ је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/JPY забиљежио повећање са нивоа од 185,81 на ниво од 186,27. ЈРЈ је депрецирао у односу на USD, те је курс USD/JPY забиљежио повећање са нивоа од 162,40 на ниво од 163,83.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедељак је износила 82,49 USD (EUR 72,11). На почетку седмице цијена нафте је благо повећана. Иако су почетне дипломатске наде у вези са односима САД и Ирана унијеле оптимизам, расположење се промијенило када су јеменски Хути прогласили поморску блокаду Саудијске Арабије, што је довело до раста премија ризика и поскупљења нафте. Напади на танкере и постројења, укључујући онај у Хормузу и руском Каспијском нафтоводу, пореметили су снабдијевање, што изазива забринутост због глобалне кризе јер су залихе и даље ниске.

У уторак је цијена овог енергента поново повећана како су ескалација напада САД и Ирана и пријетње поморском блокадом јеменских Хута појачале ризике за глобална енергетска тржишта. Аналитичари су упозорили да би готово заустављени поморски саобраћај у Хормушком мореузу и потенцијални поремећаји у мореузу Баб ал-Мандаб могли озбиљно утицати на енергетска тржишта, посебно с обзиром на ограничене глобалне залихе нафте.

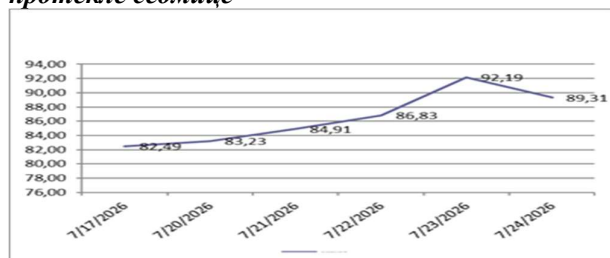
Тенденција повећања цијене нафте је настављена и средином седмице. САД и Иран су негирале вођење мировних преговора, што тржиште чини све нервознијим и рањивијим. Ирански званичници су саопштили да нико неће моћи продавати нафту ако Иран не може, уз поновљена упозорења против коришћења алтернативних рута.

У четвртак је цијена нафте пети дан заредом повећана након нових тензија у Црвеном мору чиме се сукоб на Блиском истоку почиње ширити и на друге земље. Предсједник Трамп је изјавио да разматра „масован напад“ на Иран и поручио да ће се иранским средствима, која су под контролом САД, надокнадити штета на бродовима и терету, као и покрити повезани губици.

У петак је цијена овог енергента смањена због забринутости да би најављене америчке царине могле смањити глобални економски раст.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 89,31 USD (EUR 78,55), што представља раст од 8,27% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Цијена једне fine унце злата је на отварању тржишта у понедељак износила 4.017,39 USD (EUR 3.512,01).

На почетку седмице цијена овог племенитог метала је благо смањена. Тржиште је било у знаку процјене даљих дешавања на Блиском истоку и могућег повећања каматне стопе Феда. Сукоб Ирана и САД поскупљује робе које се користе у прерађивачком сектору и за производњу хране, што ће водити ка убрзању инфлације.

У уторак је цијена злата повећана због повећане потражње и упркос Трамповим пријетњама царинама, јачању USD и расту цијене нафте. Пољска централна банка је у јуну купила 18,5 тона злата, чиме је своје резерве повећала на рекордних 632,4 тоне, што је само 67,6 тона мање од зацртаног циља од 700 тона. Ово представља пети узастопни мјесец значајних куповина. Од краја 2025. године Пољска централна банка је купила укупно 82,2 тоне, при чему је искористила пад цијене злата од 12% да ојача своје залихе, те сада по обиму резерви надмашује ЕЦБ, Уједињено Краљевство и Шпанију, заузимајући десето мјесто у свијету.

Средином седмице је цијена злата поново повећана због повећане потражње која је уследила након недавног пада цијене, упркос значајном расту геополитичких тензија на Блиском истоку.

У четвртак је цијена овог племенитог метала смањена након интензивирања сукоба на Блиском истоку који повећава инфлациона очекивања и чини повећања каматних стопа Феда врло вјероватним.

На крају седмице цијена злата се кретала у врло уском распону.

Цијена једне fine унце злата је на крају седмице износила 4.052,79 USD (EUR 3.564,46), што представља раст од 0,88% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

